

Most koji je ponovno spojio Hrvatsku (4)

Miljenko Manjhas

23. studenoga 2023.

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

Dubrovačko neretvanska županija naša je najjužnija županija, a Dubrovnik najveći turistički biser Hrvatske. Ako tome dodamo Dubrovačko primorje, Elafite, Pelješac, Korčulu, Mljet, Lastovo... postaje jasno zašto je stanovnicima te županije prometna povezanost s ostatkom Hrvatske oduvijek bila važna tema. U prošla dva teksta istražili smo povijesne razloge hrvatskog teritorijalnog diskontinuiteta, ishodište ideje o gradnji Pelješkog mosta, te početak realizacije projekta. U završnom dijelu serijala donosimo priču o tijeku natječaja i konačnoj izgradnji mosta.

Pelješki most, projekt od strateškog značaja za povezivanje hrvatskog kopna i juga, u mandatu tzv. „Kukuriku Vlade” od 2011. do 2015. godine bio je suočen s brojnim preprekama, a ponovno se aktivirao tek nakon dolaska na vlast nove Vlade predvođene premijerom Andrejem Plenkovićem.

Podsjetimo, SDP je odbijao priznati strateški značaj mosta, nudeći alternative poput podvodnih tunela i trajekata. No, Europska komisija je 2013. godine analizirala različite prijedloge te zaključila da je upravo most optimalno rješenje.

Most od pola milijarde

Nakon promjene vlasti, ministar prometa Oleg Butković preuzeo je odgovornost za projekt te započeo intenzivne pripreme kako bi se aktivnosti nastavile. Natječaj za izvođače radova objavljen je u lipnju 2016., označavajući novi početak za realizaciju najvećeg infrastrukturnog projekta u hrvatskoj povijesti.

Europska unija igrala je ključnu ulogu u financiranju, s udjelom od 78,5 posto ukupne vrijednosti. Vlada je osigurala tehničke i administrativne uvjete, te su krenuli ozbiljni pregovori s potencijalnim izvođačima.

Ministar Butković naglašavao je ozbiljnost projekta, ističući plan od četiri faze izgradnje mosta i pristupnih cesta. S pripremama za raspisivanje natječaja, Vlada je osigurala europska sredstva, a vrijednost projekta procijenjena je na gotovo 526 milijuna eura.

Međutim, natječaj za izvođače radova otvorio je novo poglavlje u priči o Pelješkom mostu. Austrijski Strabag, talijanska Astaldi i kineski konzorcij "China Road and Bridge Corporation" predali su svoje ponude, pri čemu je potonja bila najpovoljnija.

Ovakav rasplet izazvao je neviđenu situaciju u Europskoj uniji, a počelo se pričati i o pritiscima oko izbora kineskog izvođača za projekt koji se gradi u srcu Europe. Ipak, s odobrenjem Europske komisije, kineski konzorcij postao je izvođač radova na Pelješkom mostu.

Premijer Andrej Plenković isticao je da priče o pritiscima iz Europe nisu istinite i da je cijeli postupak proveden transparentno. No, odluka da kineski konzorcij bude izvođač izazvala je kontroverze. Austrijski Strabag, najskuplji ponuditelj, podnio je žalbu tvrdeći da su Kinezi nudili dampinške cijene, ali Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave odbila je njihovu žalbu.

Ministar Butković prisjetio se napetih trenutaka kada je postojala mogućnost odgode gradnje zbog sudskih postupaka. Međutim, Upravni sud je odbio zahtjev Strabaga, omogućujući tako nastavak planiranih radova.

Natječajem za izvođače radova odabrana je kineska tvrtka, a dokumentacija je predana u srpnju 2018. godine, a to je datum koji ujedno označava početak gradnje. Rok za izgradnju bio je preciznih 36 mjeseci i 29 dana, s ciljem povezivanja dviju hrvatskih obala do ljeta 2021.

Političari iz susjedne BiH, posebno Stranka demokratske akcije, negodovali su prijetili tužbama, no premijer Plenković tvrdi da su temelji za tužbu bili neosnovani.

Premijer je podsjetio na pismo upućeno tadašnjem predsjedniku Europske komisije, Jeanu Claudeu Junckeru u kojem je opisao sve faze pregovora i zaključke s BiH. Europska komisija podržala je projekt, potvrdivši da Pelješki most ne narušava integritet BiH.

S obzirom na strahovanja iz Neuma, ministar Butković je napominjao da će most čak pomoći smanjenju tranzitnog prometa kroz grad. I dok politički tonovi nisu jenjavali, gradnja Pelješkog mosta, najvećeg infrastrukturnog pothvata u Hrvatskoj, nastavljena je u skladu s planovima.

Gradnja samog mosta, koja je počela u ljeto 2018., nailazila je na različite prepreke, uključujući pandemiju COVID-19. Radnici iz Kine nastavili su raditi, unatoč problemima u nabavi materijala i eksploziva za pristupne ceste. Građevinski timovi iz Kine integrirali su se u lokalnu zajednicu, a radovi na mostu su i dalje napredovali.

Uspješno spajanje posljednjeg segmenta Pelješkog mosta 29. srpnja 2021. obilježilo je povijesni trenutak za Hrvatsku. Građevinski poduhvat, koji je dugi niz godina bio tek san mnogih, sada je postao stvarnost.

Nove žalbe

Hrvatske ceste su morale realizirati pristupne ceste mostu, uključujući dionice Duboka-Sparagovići i Stonsku obilaznicu. Ove dionice su predstavljale značajan inženjerski izazov, s tunelima, mostovima i različitim terenskim uvjetima.

Kao i u slučaju izgradnje mosta, radove na obilaznici usporile su žalbe. Na kraju je austrijski Strabag dobio posao na dionici Duboka-Sparagovići nakon žalbi, dok su radovi na Stonskoj obilaznici nastavljani prema planu.

Opremanje Pelješkog mosta i završetak pristupnih cesta postali su središnji fokus nakon faze gradnje. Direktor HAC-a Josip Škorić, jedan od ključnih aktera u projektu, naglašavao je važnost postavljanja rokova – most do ljeta 2022. i pristupne ceste do kraja iste godine.

Oleg Butković naglasio je prometne i ekonomske prednosti mosta. Skraćivanjem puta od Zagreba do Dubrovnika za dva sata, omogućena je brža i udobnija vožnja prema jugu Hrvatske. Istovremeno, izbjegnuta je mogućnost trajektnog prometa u Malostonskom zaljevu.

Premijer Andrej Plenković istaknuo je da se prometno pitanje neće u potpunosti riješiti samo izgradnjom mosta te najavio izgradnju autoceste do Dubrovnika, koja bi trebala biti završena do 2030.godine.

Ovaj tekst objavljen je uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

AKTUALNO

AFRIČKA SVINJSKA KUGA

Ministrica se sastala sa svinjojgojcima, evo što su dogovorili

NJEMAČKA, STIŽEMO!

U napetoj atmosferi na Maksimiru Hrvatska izborila Euro.

TEHNIČKA ISPRAVNOST

Odvezite limenog ljubimca na besplatan pregled i osvojite prigodnu nagradu

VUKOVAR IZNAD SVEGA

Janović: Penavi nije pošlo za rukom unijeti razdor među ljude. Baš suprotno...

FACEBOOK

INSTAGRAM

YOUTUBE

TWITTER

KONTAKT

IMPRESSUM

O NAMA

Klikni.news je news portal koji vam svakodnevno donosi svježe vijesti iz cijele Hrvatske. Uživajte u čitanju.

PRATITE NAS

2023 © Klikni.news / Sva prava pridržana.

WEB PEPERIT